

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΦΟΥ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
*MASTER IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION***

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Η ΒΙΑ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΤΗΝ
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ. Η ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΜΕ ΤΟ
ΑΝΤΙΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΟ ΚΛΙΜΑ ΠΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙ ΣΤΗΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΑ.**

Της

Σάντη Βασιλικής

Υπεύθυνος καθηγητής: Αδαμάντιος Παπασταμάτης

**Πάφος
Μάιος, 2015**

**Εκπονηθείσα Διπλωματική Εργασία απαραίτητη
για τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης.**

Η παρούσα διπλωματική εργασία εγκρίνεται για παράδοση στη Γραμματεία του Τμήματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Ονοματεπώνυμο καθηγητή: Αδαμάντιος Παπασταμάτης

Υπογραφή καθηγητή: Αδαμάντιος Παπασταμάτης

Ημερομηνία: 11/5/2015

Δήλωση Αυθεντικότητας:

Βεβαιώνω ότι η διπλωματική εργασία είναι εξ ολοκλήρου δικό μου έργο και κανένα μέρος της δεν είναι αντιγραμμένο από έντυπες ή ηλεκτρονικές πηγές, μετάφραση από ξενόγλωσσες πηγές και αναπαραγωγή από εργασίες άλλων ερευνητών ή φοιτητών. Για τη συγγραφή της διπλωματικής μου εργασίας δεν έχω χρησιμοποιήσει ολόκληρο ή μέρος έργου άλλου δημιουργού ή τις ιδέες και αντιλήψεις άλλου δημιουργού, χωρίς να γίνεται αναφορά στην πηγή προέλευσης (βιβλίο, άρθρο από εφημερίδα ή περιοδικό, άρθρο από επιστημονικό περιοδικό, ιστοσελίδα, κλπ.).

Ονοματεπώνυμο φοιτητή: ΣΑΝΤΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

Υπογραφή φοιτητή: ΣΑΝΤΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

Ημερομηνία: 18-3-2015

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο εκφοβισμός είναι μια μορφή επιθετικής συμπεριφοράς κατά την οποία κάποιος σκόπιμα και επανειλημμένα δημιουργεί έναν τραυματισμό ή δυσφορία σε ένα άλλο πρόσωπο. Ο εκφοβισμός μπορεί να λάβει τη μορφή της σωματικής επαφής, να είναι λεκτικός ή να αφορά πιο λεπτές ενέργειες. Το θύμα εκφοβισμού έχει συνήθως πρόβλημα στο να υπερασπίζεται τον εαυτό του και δεν κάνει τίποτα για να αποφύγει τον εκφοβισμό. Ο σχολικός εκφοβισμός είναι ένα αρνητικό φαινόμενο το οποίο γνωρίζει μεγάλη εξάπλωση στην σύγχρονη εποχή. Επίσης το εν λόγω φαινόμενο λαμβάνει πάρα πολλές μορφές και πολλές από αυτές δεν είναι ορατές σε ένα πρώτο επίπεδο. Το θύμα και ο θύτης δεν αποτελούν δύο συγκεκριμένους ιδεότυπους αλλά μπορούν να υιοθετηθούν ως ρόλοι από διάφορους και διαφορετικούς χαρακτήρες. Με αυτά τα σύγχρονα δεδομένα μέσα από μία πλειάδα ερευνών το σχολείο καλείται να διαδραματίσει ένα πολύ σημαντικό ρόλο, ακολούθως η οικογένεια, ο σύλλογος γονέων και κηδεμόνων και η πολιτεία. Η επιθετικότητα μέσα στο σχολείο λοιπόν δύναται να έχει πολλές όψεις γι' αυτό είναι σημαντικό να εξεταστεί διεξοδικά. Συνεπώς είναι σημαντικά τα δεδομένα τα οποία προκύπτουν από κοινωνικές και ψυχολογικές έρευνες. Στην παρούσα μελέτη αναζητούμε τις αιτίες και τις συνέπειες του σχολικού εκφοβισμού, τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζεται από το σχολείο, την πολιτεία και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης καθώς και τις προτάσεις ερευνητών για την πρόληψη του υπό πραγμάτευση φαινομένου.

ABSTRACT

Bullying is a form of aggressive behavior in which someone intentionally and repeatedly causes another person injury or discomfort. Bullying can take the form of physical contact, words or more subtle actions. Bullying is a negative phenomenon that has a great expansion in modern times. Also this phenomenon takes many forms and many of these are not visible at the first level. The victim and the perpetrator are not two specific paradigms but can be adopted as the roles of several different characters. Through a plurality of surveys, we can presume that school is required to play a very important role, then the family, the Parent Association and the state also. Moreover, aggression in school could have many aspects so it is important to consider thoroughly. Furthermore, they have arisen many important research data from social and psychological studies. This study will examine the causes and the consequences of bullying, the way it has been treated by the school, the state and the media. In addition we will present the researchers' proposals for preventing this particular phenomenon.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ολοκληρώνοντας τις μεταπτυχιακές μου σπουδές στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου, θα ήθελα μέσα από την καρδιά μου να ευχαριστήσω όλους όσους με βοήθησαν στην ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής μου εργασίας και ιδιαίτερα:

- Να εκφράσω τις ειλικρινείς μου ευχαριστίες στον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Αδαμάντιο Παπασταμάτη για την αμέριστη βοήθεια , υποστήριξη, ευγένεια και υπομονή του. Με την υψηλή ακαδημαϊκή του αντίληψη αποτέλεσε πολύτιμος οδηγός καθώς με τις χρήσιμες υποδείξεις και παρατηρήσεις του με βοήθησε να φτάσω στην ολοκλήρωση της εργασίας.
- Τους διδάσκοντες του τμήματος και όλους τους συμφοιτητές μου για το υπέροχο ταξίδι στη γνώση που κάναμε μαζί.
- Τον κ. Γεώργιο Καρατάσιο για την καθοδήγηση, το συνεχές ενδιαφέρον του και την άψογη συνεργασία.
- Το φίλο και συνάδελφό μου Χρήστο Βαϊτσίδα για την παρότρυνσή του να αρχίσω το μεταπτυχιακό καθώς και για τη συνεχή υποστήριξή του.
- Τις κόρες μου Ελένη και Άρτεμις που ο καθεμία ξεχωριστά με τον τρόπο της με παρότρυνε να ολοκληρώσω τις σπουδές μου.
- Κυρίως τη μητέρα μου Ελένη που βρίσκεται πάντα δίπλα μου, σε κάθε μου βήμα και με στηρίζει ηθικά και οικονομικά, ώστε να πραγματοποιήσω τα όνειρά μου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΗΛΩΣΗ ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΤΗΤΑΣ.....	i
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	ii
ABSTRACT.....	iii
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	iv
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ	3
Προλεγόμενα στη βία και θεωρίες για την επιθετικότητα.....	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ	13
Ο σχολικός εκφοβισμός.....	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ.....	19
Θύτες και θύματα στο σχολικό περιβάλλον	19
1. Το προφίλ του θύτη.....	19
2. Το προφίλ του θύματος.....	22
3. Οι βασικές μεταβλητές φύλου και ηλικίας	26
4. Κοινωνικές ομάδες – «θύματα» (άτομα με ειδικές ανάγκες, μετανάστες).....	27
5. Συνέπειες ρατσιστικής συμπεριφοράς στην παιδική ψυχολογία	29
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ	36
Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης ως παράγοντας έξαρσης της βίας.....	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ	39
Πρόληψη και αντιμετώπιση του προβλήματος	39
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	47
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	Error! Bookmark not defined.
Ξενόγλωσση	Error! Bookmark not defined.
Ελληνόγλωσση	Error! Bookmark not defined.